
Andrej Vovko

Udje Družbe sv. Mohorja v videmski nadškofiji do leta 1900

Ljudska knjižna založba Družba sv. Mohorja, ki je pospeševala narodno osveščanje, izobraževanje in kulturni napredek med Slovenci na podlagi krščanskih načel, je bila prisotna tudi med Beneškimi Slovenci in Rezijani v videmski nadškofiji. Avtor na podlagi seznamov Mohorjanov v Družbinih koledarjih predstavlja celovit popis vseh njenih udov v videmski nadškofiji do leta 1900.

Družba sv. Mohorja, a publishing company which supported national awareness, education and cultural progress among Slovenes on the basis of Christian principles, was equally active among the Slovenes living in Slavia Veneta and Resia in the Udine archdiocese. Based on the roster of St. Mohor's Association (Družba sv. Mohorja) listed in the association's calendars the author gives a complete survey of all its members in the Udine archdiocese prior to 1900.

Ljudska knjižna založba Družba sv. Mohorja je nastala v Celovcu na pobudo Antona Martina Slomška z namenom pospeševati narodno osveščanje, izobraževanje in kulturni napredek med Slovenci na podlagi krščanskih načel. Svoje prve knjige je izdala leta 1852 kot Društvo sv. Mohorja, njen pravi vzpon pa se je začel šele potem, ko se je leta 1860 preoblikovala v cerkveno bratovščino Družbo sv. Mohorja. Do I. svetovne vojne je doživljala silovit razcvet, po njenem koncu pa se je morala umakniti v tedanjo Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, najprej na Prevalje in nato v Celje. Ker so fašistične oblasti preprečevale prihajanje mohorskih knjig preko meje, je goriški nadškof Frančišek B. Sedej leta 1924 ustanovil Goriško Mohorjevo družbo. Po koncu II. svetovne vojne je Družba sv. Mohorja spet začela delovati in izdajati knjige tudi v Celovcu kot posebna, »tretja sestra« in poleg koroških Slovencev povezala tudi povojne politične begunce po vsem svetu. Družbo sv. Mohorja v Sloveniji pa so leta 1955 v duhu takratne vladajoče totalitarne ideologije preimenovali v Mohorjevo družbo, ki ni bila več bratovščina, ampak »skupina državljanov.« V novejšem času, posebno po osamosvojitvi Slovenije, se stiki in sodelovanje med tremi družbami sv. Mohorja postop-

no krepijo. Družba sv. Mohorja je tako enotna ali v troje v več kot 140 letih svojega delovanja opravljala in še opravlja svoje dragoceno versko-vzgojno, narodno-prebudno, kulturno in izobraževalno delovanje tako v slovenskih matičnih deželah, kot tudi med Slovenci v zamejstvu in izseljenstvu.¹

Pravila Družbe sv. Mohorja so v času, ki ga obravnavamo, določala, da je njen namen podpirati *»pobožno, lepo obnašanje in ohranjevati katoliško vero med slovenskim ljudstvom, v ta namen se bodo na svetlo dajale in razširjale med Slovenci dobre katoliške bukve«*. V Družbo lahko vstopi *»usak katoliški kristijan obojega spola, vsakega stanu in vsake starosti«*. Dolžnosti članov so, da molijo, da bi se ohranjala in razširjala katoliška vera nasploh, in še posebej med slovenskim narodom in da plačajo predpisano članarino, *»dobički družbenikov«* pa so poleg prejema popolnih in delnih odpustkov tudi pravica, da dobijo *»od vsakih knjig, ki jih izda družba ... po jeden iztis za svoje plačilo«* in *»take spise, ki se mu za slovensko ljudstvo potrebni ali koristni dozdevajo, družbenim odbornikom pripročevati, naj se na svetlo spravijo«*.²

Koledarji Družbe sv. Mohorja so v proučevanem obdobju vsako leto prinašali pomenski seznam članov omenjene Družbe, ki so se po njenih pravilih imenovali *»družbeniki«* ali *»udje«*. Pravila so poznala dve vrsti članov – dosmrtni in letne. V želji, da bi bile njene knjige dostopne tudi najširšemu krogu bralcev, je bila udnina zavestno postavljena kar najnižje. V avstro-ogrskem obdobju do začetka 1. svetovne vojne, ko država skoraj ni poznala in inflacije, so dosmrtni člani do uvedbe kron v razmerju 1 goldinar – 2 kroni konec 19. stoletja enkrat za vselej plačali 15 goldinarjev dosmrtnine ali dvakrat po 8 goldinarjev v enem letu, letni v tem času pa po 1 goldinar letnine, v kronah pa dvakrat več.

Vodstvo Družbe sv. Mohorja je vsako leto s kako občasno manjšo spremembo svojim udom – družbenikom in še zlasti poverjenikom predpisovalo način poslovanja. Tako je naglašalo, naj se *»nabira družnikov ... prične koj po prejetih knjigah in sklene z zadnjim dnevom meseca februarja vsacega leta, vpisovalne pole z denarjem vred pa naj se ... pošljejo ... vsaj do 5. marca vsakega leta družbinemu blagajniku«*. Ude so pozivali, naj svoje *»letne doneske«* poravnajo ob za to določenem času, novi udje naj ob pristopu to dejstvo posebej poudarijo, imena udov pa naj se *»blagovole zapisati razločno ... iz vsake fare in kjer se stan pripisuje, udje jedenga in istega stanu zaporedoma, da se s tem preobširni imenik v koledarju kolokor mogoče okrajša«*. Vodstvo je še poudarilo, da se tisti udje, ki so iz Družbe sv. Mohorja izstopili in se potem spet vključili vanjo ali pa so se preselili iz ene v drugo faro, ne štejejo kot novi, ampak kot stari.³

Družba sv. Mohorja je do konca 1. svetovne vojne delovala predvsem v slovenskih deželah avstrijske polovice (na Koroškem, Štajerskem, Kranjskem, Goriškem...), v manjši meri, a nič manj odločilno in koristno za verski ter kulturni dvig in prebujanje ter ohranjanje slovenske narodne zavesti, pa tudi v ogrski polovici, predvsem med Slovenci v Prekmurju in Porabju, ki so bili zelo ogroženi zaradi madžarizacijskega

¹ Več o Družbi sv. Mohorja v: Andrej Vovko, Marijan Smolik, Branko Marušič, Mohorjeva družba.– Enciklopedija Slovenije 7, Mladinska knjiga, Ljubljana 1993, str. 205–206, kjer je navedena tudi osnovna literatura

² Družbe sv. Mohorja postave in vodila opravljalnega reda.– Koledar Družbe sv. Mohorja za navadno leto 1902, Celovec 1901, str. 133 (Dalje KDM za...)

³ KDM za 1890, str. 119.

raznarodovalnega pritiska,⁴ pa tudi drugje, zlasti na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini. Kar lepo število Mohorjanov zasledimo v omenjenem času tudi med slovenskimi izseljenci v ZDA, pa tudi v Vestfaliji, Egiptu, Južni Ameriki (Argentina, Brazilija) in še kje drugje, kjer so le-ti med drugim na svojevrsten način tudi kažipot do slovenskih izseljenskih naselbin.⁵

Po tem zelo kratkem uvodu pogledimo, kako zakoreninjena je bila ta zaslužna ter vsega spoštovanja in priznanja vredna versko in kulturno-prosvetna ter vzgojno-izobraževalna organizacija med Slovenci v Beneški Sloveniji in Reziji, ki so od leta 1866 dalje politično pripadali kraljevini Italiji, cerkveno-upravno pa videmski nadškofiji. Ker bi bil pregled razširjenosti udov Družbe sv. Mohorja v videmski nadškofijo za vse obdobje do začetka 1. svetovne vojne preobsežen, jih na tem mestu predstavljam vključno do leta 1900. Prikaz delovanja Družbe od leta 1901 do leta 1914 bo predmet posebne bodoče raziskave. Podatke sem črpal iz že omenjenih letnih seznamov mohorjanov v Koledarjih Družbe sv. Mohorja za ustrezna leta. V matičnih slovenskih pokrajinah in še kje zunaj njih je bila temeljna organizacijska enota Družbe sv. Mohorja župnija. Pri Slovencih videmske nadškofije temu ni bilo tako, saj so imeli v tem času v videmski nadškofiji le nekaj svojih župnij (predvsem Špeter Slovenov, Svet Lenart, Dreka, Gorenji Tarbij, Rezija), zato pa znotraj njih veliko število podružnic. Glede na število udov posamezne mohorjanske postojanke v videmski nadškofiji predstavljam na tri načine. Velike mohorjanske postojanke, ki jih kot take označujem glede na število udov in dolgotrajnost njihovega delovanja, prikazujem v obliki tabel s skupnim številom udov ter številom posameznih kategorij in seznamov udov z imeni in priimki ter podatki o njihovih poklicih ali stanu, kjer so v seznamih navedeni. Gre za 11 mohorjanskih postojank, ki si glede na skupno število udov od začetka njihovega delovanja do leta 1900 sledijo takole: Dreka (63), Špeter Slovenov (61), Mrsin (60), Topolovo (54), Videm (50), Oblica (42), Grmek (41), Svet Lenart (38), Trčmun (36), Srednje (35) in Kodermaci (31). Srednje postojanke, ki jih je 21, so predstavljene z navedbo gibanja števila njihovih udov brez tabel in s seznamami posameznih kategorij udov, manjše, ki jih je 29, pa z navedbo udov po posameznih letih. Mohorjane sem v seznamih razvrstil po poklicih oz. stanu, ob začetku vsake kategorije pa sem navedel število udov, ki sodijo vanjo. Vse postojanke so urejene po abecednem redu krajevnih imen, največje in srednje skupaj, manjše pa posebej. Tisti udje iz tokratnega mejnega leta 1900, ki sem jih zasledil še naslednje leto, imajo v seznamih za letnico pomišljaj (1900–), tisti, ki jih leta 1901 ni več, pa so brez njega (1900). Na koncu pregleda je dodana še skupna tabela vseh mohorjanov v videmski nadškofiji, vzporedno z njo pa še tabela vseh udov Družbe sv. Mohorja skupaj in po posameznih kategorijah.

Pogostokrat se zgodi, da so imena in priimki istih mohorjanov v različnih letih zapisani različno. Tako sem vedno najprej navedel tisto verzijo imen oz. priimkov, na

⁴ Več o tem v:

Andrej Vovko, Udje Družbe sv. Mohorja med Muro in Rabo v letih 1870-1892.– Časopis za zgodovino in narodopisje, Maribor 69/34/1998, št. 1, str. 133–154,

Andrej Vovko, Udje Družbe sv. Mohorja med Muro in Rabo v letih 1893–1918.– Časopis za zgodovino in narodopisje, Maribor 69/34/1998, št. 2, str. 317–343.

⁵ Več o tem:

Andrej Vovko, Udje Družbe sv. Mohorja v ZDA do leta 1900.– Dve domovini, Two Homelands, ZRC SAZU, Ljubljana 1/1990, str. 121–135

Andrej Vovko, Udje Družbe sv. Mohorja v ZDA od leta 1901 do leta 1916.–Traditiones, ZRC SAZU, Ljubljana, 26/1997, str. 117–134.

katero sem naletel prvo, v oklepaju pa sem ji dodal naslednjo ali naslednje. Pri nekaterih spremembah se da dovolj upravičeno domnevati, da gre za težave pri razbiranju očitno nečitljivih zapisov v omenjenih seznamih, drugje pa je mogoče vmes zavestna sprememba priimka iz slovenske v italijansko verzijo ali obratno. V več primerih se pojavlja v posameznem kraju več Mohorjanov s povsem enakim imenom in priimkom, tako da je včasih težko določiti, kdo izmed njih je prenehal biti ud Družbe oz. se je po premoru spet vključil vanjo. Podobna težava je s priimki ženskih družbenic, ki so jih spreminjale po poroki. Pri imenih krajev sem upošteval obliko, kot jo navaja dr. Lavo Čermelj,⁶ ki sem v oklepaju dodal še imena, na katera sem naletel v seznamih v koledarjih Družbe sv. Mohorja. Imena, ki jih nisem mogel povsem natančno ali pa sploh ne razbrati iz omenjenega seznama, sem opremil z vprašajem.

Arbeč (Erbeč, Rubeč)

Dva dosmrtna uda Družbe sv. Mohorja v letih 1895–1900, poleg njiju še po 2 letna uda v letih 1893–1900, skupaj 6 do 1900

Poverjenik:

Alojzij Klinjon, kaplan (1898–)

Dosmrtni udje:

Jože Hvala (1895–), Jože Mučič (1895–)

Letni udje:

Jože Hvala (1893–94), Jože Mučič (1893–94), Ant. Hvala (1897–)

Ažla

En letni ud v letih 1867, 1875–76, 1882 in 1795, 2 v letih 1894 in 1996, 0 leta 1897, 4 leta 1899 ter 5 v letih 1899 in 1900, skupaj 7 do 1900

Poverjenik:

Jak. Tropana, kaplan (1898–)

Letni udje:

duhovniki (4): Anton Pušini (Pušin), kaplan, (1867, 1882), J. Pušini, kaplan (1875–76), Jak. Tropana (Tropina), kaplan (1894–96), Jože Venturini, duhovnik (1896, 1898–1900)

Jož. Butera (Butara), kmet (1894, 1898–),

brez navedbe poklica ali stanu: Josip Batajin (1898–), Alojz Venturin (1899–)

Bjača

Sedem letnih udov leta 1890, 6 leta 1891, 8 leta 1892, 7 v letih 1893 in 1894, 4 leta 1895, 0 leta 1896 in 4 leta 1897, skupaj 14 do 1900

Poverjenik:

Jož. Rakar (Raker), cerkovnik (1892–95, 1897)

Letni udje:

Jož. Rakar, cerkovnik (1890)

⁶ Lavo Čermelj, Tržaško ozemlje ter Goriška in Videmska pokrajina.– Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani, 1958, str. 75–78.

Jož. Zujan, krčmar (1890–92)
 posestnika: Anton Birtič (1890), Alojz Blankin (1890–95, 1897)
 Anton Puler, kamnosek (1890–94)
 Iv. (Janez) Šukaja, kovač (1890–93)
 Roža Gujon, gospdinja (1890–91)
 brez navedbe poklica in stanu (7): Virgil Bankič (1892–93), Katra Manzini (1892–95, 1897), Iv. Žuber (1892), Tereza Leban (1893–95), Antonija Španjut (1894), Marija Špekonja (1894), Jož. Gujon (1897)

Brišče (Brišca)

Osem letnih udov leta 1890, 12 leta 1891, 5 leta 1892, 3 leta 1893, 4 leta 1894, 5 leta 1895, 10 leta 1896, 12 leta 1897, 13 leta 1898, 9 leta 1899 in 5 leta 1900, skupaj 27 do 1900

Poverjenik:

Ant. Trušnik, kaplan (1890–)

Letni udje:

Marija Turolo, učiteljica (1890)

Lucija Gorjup, kuharica (1890–)

krčmarja: Mar. Manfreda, (1890–91), Jože Uršič, (1890–)

Janez (Ivan) Manzini, posestnik (1890–91)

Roza Cenčič, gospa (1890–91)

Brez navedbe poklica ali stanu (20): Marija Berginjan (1891), Amal. Blazutič (1890), Jože Domenis (Domeniš) (1891, 1896–99), Peter Domenis (Domeniš) (1891, 1896), Angela Manzini (1891, 1895–96), Katra Manzini (1891), Mar. Manzini (1891), Jan. Kručil (1894, 1896–), Jan. Juretič (1895), Jan. Manzini (1896–), Miha Sirak (1896–99), Ant. Špekonja (1896–99), Virginija Bankič (1897), Neža Stergar (1897), Mar. Špekonja (1897), Ant. Birtič (1898), Štefan Domeniš (1898–99), Jožef Kosmačin (1898), Roža Manzini (1898), Ivan Žuber (1898)

Čanebola (Čenebola)

En letni ud leta 1886, 2 leta 1887, 1 leta 1888, 3 v letih 1891–92, 4 leta 1893, 5 v letih 1894–1898 in 6 v letih 1899–1900, skupaj 8 do 1900

Poverjenika:

Alojz Klinjon, duhovnik (1887–88), Pet. Ker, duhovnik (1891–)

Letni udje:

Alojz Klinjon, duhovnik (1886)

Marij. Skolc, gospodinja (1887)

brez navedbe poklica ali stanu (4): Ang. Cenčič (1891–), Angelj. Trakonja (Frakonja) (1891–1900), Anton Trakonja (1893–), Ant. Čenčič (1894–1900)

Družba Marijinih sester (1899–)

Dolenji Barnas

En dosmrtni ud leta 1896, 2 letna uda leta 1891, 1 v letih 1892–93, 2 leta 1894, 1 leta 1895, 4 leta 1896, 3 leta 1897, 4 leta 1898, 5 leta 1899 in 4 leta 1900, skupaj 9 do 1900

Poverjenika:

Alojzij Mulič, duhovnik (1898), Ant. Klemenčič, kaplan (1899–)

Dosmrtni udje:

Val. Perdih, kaplan (1896)

Letni udje:

Alojzij Mulič, duhovnik (1899–)

Al. Becja, župan (1891)

brez navedbe poklica ali stanu (5): Marija Sitar (Šitar, Sitaro) (1891–99), Roža Šitar (1894), Jože Klemenčič (1896), Alojz Špaljut (1896–), Ana Vižintin (1896–)

Domeneži (Domenža, Domeniš)

Pet letnih udov leta 1892, 4 leta 1893, 3 leta 1894, 4 leta 1895, 0 v letih 1896–1899 in 2 leta 1900, skupaj 6 do leta 1900

Letni udje:

brez navedbe poklica ali stanu (6): Jože Domenis (Domeniš) (1892–95, 1900–), Peter Domenis (Domeniš) (1892–), Štef. Domenis (1892, 1900–), Ivan Guzola (1892), Ant. Špehonja (Špekonja) (1892–95), Miha Sirak (1893, 1895)

Dreka (Drenkija)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1874	1	3	4
1875	1		1
1876	1	1	2
1882		11	11
1883		12	12
1884		12	12
1885		13	13
1886		17	17
1887		19	19
1888		12	12
1889		12	12
1890		11	11
1891		1	1
1892		14	14
1893		18	18
1894		21	21
1895		21	21
1896		26	26
1897		29	29
1898		20	20
1899		21	21
1900		19	19
1874–1900			63

Poverjeniki (3):

Anton Gujon, kurat (1882–89), Jože Cuferli, učitelj (1890), Jožef Gožnjak, kurat, župnik (od 1896) (1892–)

Dosmrtni udje:

Jože Strazolini (Straculin), kurat (1874–76)

Letni udje:

duhovniki (4): Valentin Domeniš, kaplan (1874), Štefan Čiabej, kaplan (1874), Ivan (Janez) Manzini (Manzin), kaplan (1885–90, 1892–93), Lucijan Križetič, kaplan (1894–1900)

Jože Zuferle (Cuferli, Cufferli), učitelj (1874, 1876, 1882–89), Ter. Stucco, učiteljica (1887)

Ivan Bernik, cerkovnik (1889)

cerkvena ključarja: Ivan Čičigoj (Cicigoj) (1882–87), Anton Krajnik (1882–90, 1893–97)

posestniki (15): Ivan Cuferli (1882–85), Jože Cuferli (Čuferli) (1882–90), Andrej Dreščik (1882–87), Ivan (Janez) Dreščik (Drešček) (1882–87, 1893–94), Miha Faletič (1882–88, 1892–97), Anton Krajnik (Crainik) (1882–87, 1889–90, 1892–95), Jožef Trinko (1882–88, 1890, 1892–), Anton Cicigoj (1885–87, 1890, 1892), Ivan Cicigoj (1886–87), Jož. Cicigoj (1886–88, 1895–97, 1899–), Ivan (Jan.) Trinko (1886–87, 1892–93, 1895–), Ivan (Janez) Bernik (Bernjak) (1887–88, 1893–), Jož. Dreščic (Dreščik) (1888, 1897), Jože Rutar (1889–92, 1894–97), Jožef Trušnik (Trusnik) (1890, 1892–94)

kmečke žene (11): Ana Krajnik (1883–87), Marija Cuferli (Cufferli) (1886–89), Ana Faletič (Feletič) (1888–90), Ana Tomažetič (1889), Ter. Bernik (1890), Marija Dreščak (1895–), Lucija Faletič (1893–), Marijana Faletič (1892–94), Antonija Trušnik (1895–97), Ana Matelič (1898–), Alojzija Zufferli (1898–1900)

Neža Stergar, služkinja (1889)

brez navedbe poklica ali stanu (24): Anton Bernjak (1892–), Ant. Gerbič (Gerbec) (1892–1900), Anton Rutar (Rovtar) (1892–93, 1898–1900), J. Trinko (1892–94), Ant. Znodler (1892), Anton Bernjak (1893), Ant. Trinko (1893–97), Jožef Trinko (1893–99), Al. Cicigoj (1894), Anton Gerbec (1894), Anton Matevžič (1894–97), Jan. Bernjak (1895–), Andr. Trinko (1895–), Jan. Bernjak (1896–98), Ant. Guš (1896), Jož. Guš (1896), Jan. Krajnik (1896–97), Jan. Tomažetič (1896–97), Jož. Tomažetič (1896–97), Mat. Trinko (1896–1900), Ant. Trušnik (1897–), Peter Trušnik (1897–), Jern. Guš (1898–1900), Val. Tomazetič (1899)

Gorenji Barnas

Po en letni ud Družbe sv. Mohorja v letih 1892–1896, 4 leta 1898, 3 leta 1899 in 1 leta 1900, skupaj 5 do leta 1900

Poverjenik:

Janez Manzini, duhovnik (1899–)

Letni udje:

Ant. Kosmačin, kaplan (1892–93), Iv. (Jan.) Manzini, duhovnik (1894–96, 1900–), brez navedbe poklica ali stanu (3): Anton Blažutič (1898–99), Antonija Blažutič (1898), Jož. Černoja (1898–99)

Gorenji Tarbij (Tarbilj, Terbelj)

Po en letni ud Družbe sv. Mohorja od 1883 do 1886, 4 v letih 1887–1888, 2 leta 1889, 4 leta 1890, 3 v letih 1891–1893, 6 leta 1894, 1 leta 1895, 2 leta 1896, 1 leta 1897, 0 leta 1898, po 2 v letih 1899 in 1900, skupaj 8 do leta 1900

Poverjenik:

Jože Bernik, kaplan, župnik (1887, 1899–), (od 1895 dekan v.p., 1900 zlatomašnik)

Letni udje:

Jože Bernik, kaplan (1883–86)

And. Hvalica, krojač (1887–88)

Ivan (Janez) Hvalica, zidar, posestnik (1887–90, 1894)

posestnika: Jakob Hvalica (1887–88, 1890–94, 1896), Anton Benčar (Beučar, Bevčar) (1890–94)

brez navedbe poklica ali stanu (3): Marija Benčar (1894), Štef. Štulin (1894), Peter Hvalica (1899–1900)

Grmek (Garmak)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1882		3	3
1883		5	5
do			
1886		5	5
1887		4	4
1888		5	5
1889		5	5
1890		9	9
1891		10	10
1892		15	15
1893		13	13
1894		10	10
1895		8	8
1896		18	18
1897		15	15
1898		–	–
1899		8	8
1900		11	11
1882–1900			41

Poverjenika:

Anton Guš, kaplan (1882–89), Peter Černota, kaplan (1890–97, 1899–)

Letni udje:

Štefan Čebaj (Čibej), posestnik (1882–97, 1899–) (od 1888 župan)

Val. Loščak, trgovec (1890–94)

Al. Vogrič, cerkovnik (1890–91)

Luka Bukovac, krojač, fant, (1882–84)

gospodinja: Roza Bergnonovo (Regnonova) (1890, 1897), Jož. Bukovac (1890–91)
mladeniči (5): Ivan Cuferli (1885–89, 1891–92, 1894–97) Št. Kanalec (Kanalac) (1887–92), Val. Loščak (1888–89), Jan. (Iv.) Čebej (Čebaj) (1890–97, 1899), Jož. Hlodič (Klodič) (1890–93, 1900–)

dijaka: Ant. Trušnik (1883–86), Ivan Zdravlič, (1883–86)

brez navedbe poklica ali stanu (28): Štefan Petruša (1891), Jan. Šaligoj (1891), And.

Cebaj (Čebaj) (1892–97, 1899–), Iv. Florjančič (1892), A. Marinič (1892–93), Ant. Trušnik (1892–), Mat. Trušnjak (1892–97), Al. Zdravlič (1892), Ivan Zdravlič (1892–93, 1900–) Al. Bukovac (1893–94), Al. Cuferli (1893), Jož. Čebaj (1893), Val. Vogrič (1893), Ant. Bernjak (1894), Ivan Frletič (Feletič) (1894–99), Štef. Rukli (1894), Iv. (Jan.) Beučar (Bevčar, Belčar) (1895–97, 1899–1900), Mar. Florjančič (1896–97), Mohor Florjančič (1896–97, 1899–1900), Viktor Hlodič (1896) Ivan Jurman (1896–97), Mar. Kanalec (1896), Alojz Peternel (1896–97, 1899–), Filip Trušnjak (1896–97, 1899–), Viktorija Zdravlič (1896), Ant. Bukovac (1897), Marija Feletič (1900–), Pija Feletič (1900–)

Hrastovje (Hrastje, Hrastovlje)

Trije letni udje leta 1887, 2 leta 1888, po 3 v letih 1889–1892, skupaj 4 do leta 1900

Poverjenik:

Jožef Rukin, posestnik (1887–89)

Letni udje:

Jožef Rukin, trgovec (1890–92),

Jožef Skavnik (Slavnik), fant (1887–92), Miha Obid, fant (1889–92)

Roža Skavnik, dekle (1887)

Kodermaci

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1896		10	10
1897		11	11
1898		12	12
1899		25	25
1900		16	16
1896–1900			31

Poverjenik:

Ant. Trušnik, kaplan (1896–) (od 1896 do 1900 2 iztiska)

Letni udje:

posestniki (24): Anton Bordon (1896–97, 1899–1900), Alojz Čubac (1896–97, 1899), Alojz Durjava (1896–), Andr. Kodermac (1896–97), Josip Pavša (1896–98, 1900–) (1896, 1898 2 iztiska), Pij Pavša (1896–97), Andrej Salamant (1896, 1899–1900), Miha Breščak (1897–98), Miha Velišček (1897), Josip Bordon (1898–99), Ant. Ciubiz (Čubac) (1898–99), Anton Kodermac (1899–1900), Ivan (Janez) Kodermac (1898–1900), Anton Kovačenščak (1898–99), Andrej Paravan (1898), Pij Breščak (1899), Val. Durjava (Durjavič) (1899–1900), Ivan (Janez) Floriančič (1899–1900), Jan. Kodermac (1899), Št. Lesica (1899), Evg. Mugerli (1899), Peter Paravan (1899), Julijan Ragiano (1899–1900), Al. Velušček (1899)

fantje (3): Štefan Žnidarčič (1897–1900), Ant. Kodermac (1899–1900) Ahil Breščak (1900)

dekleta (3): Roza Jerončič (1899), Antonija Kodermac (1899–), Angela Zidanšček (Zelenšček)? (1899–1900)

Kosica (Kožica, Kosca)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1882	1	3	4
1883	1	4	5
1884	1	4	5
1885	1	7	8
1886	1	9	10
1887	1	9	10
1888	1	9	10
1889	1	12	13
1890	1	10	11
1891	1	9	10
1892	1	10	11
1893	1	9	10
1894	1	9	10
1895	1	6	7
1896	1	7	8
1897	1	8	9
1898	1	1	2
1899	1	2	3
1900	1	2	3

Poverjenika:

Peter Černota, kaplan (1885–89), Ant. Guš (Gus), kaplan (1890–97, 1899–)

Dosmrtni udje:

Janez (Iv.) Obid, posestnik (1882–)

Letni udje:

Ant. Guš (Gus), kaplan (1898)

Tereza Salamant, krčmarica (1885–94)

Vincenc Perdih, dijak (1882–86)

mizarja: Jak. Oviščak (Aviščak) (1882–94, 1897), Val. Trušnik (Trušnjak) (1886–93)

posestniki(3): Jože Cendov (Cendol) (1882–97), Anton Tomazetič (1885–87, 1889),

Miha Bledič (1886–92)

Marija (Minca) Dugar (Dagar), posestnica (1883–92, 1894–97)

mladeniča: Valent. De Monte (1888–92), Favštin Černota (1889–97, 1899–)

dekleta (3): Marija Sitar (1887–90), Antonija Franko (1889–90), Marija Bledič (1892–96)

brez navedbe poklica ali stanu (6): Jož. Oviščak (1893–94), Ivan Rukli (1893),

Anton Franko (1894–97), Iv.(Jan.) Salamant (1896–97), Jan. Obid (1897), Mar. Oviščak (1897)

Kravar

Pet letnih udov v letih 1890–92, 4 leta 1893, 8 leta 1894, 5 leta 1895 in 3 leta 1896, skupaj 12 do leta 1900

Poverjenik:

Ant. Trušnik (Trušnik, Trušnjak), kaplan (1890–95)

Letni udje:

krčmarja: A. Kručil (1890), Jernej Terliker (Terlikar) (1890–96)
 posestnika: Alojzij Predan (1890–94), Ivan Predan (1890–91)
 brez navedbe poklica ali stanu (7): Iv. Kručil (1891–92), Alojz Hvalica (1892–96),
 Ant. Dugaro (1894), Evg. Hvalica (1894, 1896), Ant. Predan (1894), Felicita Predan
 (1894–95), Angel. Šibav (1895)

Landar

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1866		1	1
1867		1	1
1886		8	8
1894		2	2
1895		2	2
1896		7	7
1897		1	1
1898		8	8
1899		13	13
1900		13	13

Poverjenika:

Jož. Jusič, kaplan (1886), Ant. Kosmačin, kaplan (1896, 1898–)

Letni udje:

Jož. Jušič, kaplan (1866–67), Ant. Kosmačini, kaplan (1894–95, 1897)

Virgin. Bankič, cerkovnik (1894–96)

Jož. Zujani, župan (1886)

brez navedbe poklica ali stanu (20): Alojz Blankini (Blankin) (1886, 1896, 1898–99), Ivan Gubana (1886), Ant. Plata (1886), Ivan Rakar (1886), Jožef Rakar (Raker, Rakaro) (1886, 1896, 1898–), Ivan Žuber (Žubar) (1886, 1899–1900), Jože Gujon (1896), Katra Manzini (1896, 1898–1900), Marija Špekonja (1896, 1898–99), Ivan Bjankin (Blankin) (1898–), Jož. Cujan (Gujon?) (1898), Evg. Bankič (1898), Virgin Bankič (1899–), Anton Birtič (1899–), Roza Manzini (1899–), Jože Kosmačini (Kosmačin) (1899–), Anton Štrukelj (1899–), Antonija Teon (1899–1900), Emilij. Floran (1900–), Ivan Sukaja (1900–)

Laze

Po en letni ud v letih 1883–1894, 2 leta 1885, 1 leta 1886, 0 leta 1887, 4 leta 1888, 3 leta 1889, 2 leta 1890, 0 v letih 1891–92, 1 v letih 1893–94, 0 leta 1895, 1 leta 1896–98, 2 v letih 1899–1900, skupaj 7 do leta 1900

Letni udje:

Jan. Domeniš, kaplan (1896–)

Anton Plata, cerkovnik (1883–85, 1888–90)

Ivan Gubana, ključar (1885, 1888)

posestnika: Ivan (Jan.) Rakar (Raker) (1888–90), Ivan Korenič (1888)

Jan. Guzuja, fant (1889)

brez navedbe poklica ali stanu: Marija Plata (1893–94, 1899–)

Matajur

En letni ud leta 1876, 3 leta 1888, 8 leta 1889, 7 leta 1890, 6 leta 1894, 4 leta 1895, 5 leta 1896, 7 leta 1897, 8 leta 1898, 11 leta 1899 in 9 leta 1900, skupaj 27 do leta 1900

Poverjenika:

Alojz Povša, kaplan (1888–90), Ant. Vižintin (Vižintini), kaplan (1896–)

Letni udje:

Janez Bezzia, kaplan (1876), Ant. Vižintin, kaplan (1894–95)

brez navedbe poklica ali stanu (24): Anton Franc (1888–89, 1897–99), Evgen Gožnjak (1888–89), Andr. Franc (1889–90), Ant. Gožnjak (1889–90, 1894, 1897, 1900), Mat. Gožnjak (1889–90), Mar. Medveš (1889–90), Mar. Medveš (1889–90), Al. Golež (1890), Jan. Franc (1894), Marija Franc (1894), Marija Manzini (1894), Luka Medveš (1894–), Anton Goleš (1895–97, 1899–), Ter. Medveš (1895–1899), Jože Goleš (1896–98), Angelina Gožnjak (1898), Andrej Gožnjak (1898–), Al. Franc (1898), Ant. Golež (1899–), Jan. Loščak (1899–), Miha Loščak (1899–), Mar. Franc (1899), Jan. Zvanela (1899–), Jož. Medveš (1900–)

Mažerole (Mažarola)

Po en letni ud v letih 1892–96, 0 1897, 2 leta 1898, 4 leta 1899, 6 leta 1900, skupaj 8 do leta 1900

Poverjenika:

Ivan Zdravljčič, kaplan (1899), Valent. Pinoza, kaplan (1900–)

Letni udje:

Ivan (Janez) Domenis (Domenis), kaplan (1892–95), Ivan Zdravljčič, kaplan (1896, 1898)

Družba Marijinih sester (1898–1900)

And. Kadalín, cerkovnik (1899–1900)

Mar. Klinjon, pos. (1899–1900)

brez navedbe poklica ali stanu: Tekla Borjanec (1900), Roža Špelat (1900)

Mrsin (Mersin, Marsin)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1888		1	1
1890		7	7
1891	1	21	22
1892	1	21	22
1893	1	27	28
1894	1	38	39
1895		9	9
1896		10	10
1897		8	8
1898		7	7
1899		8	8
1900		7	7
1888–1900			60

Poverjenika:

Vinc Perdih, kaplan (1890–94), Miha Zaberščak, kaplan (1896–)

Dosmrtni udje:

Vinc.Perdih, kaplan (1891–94)

Letni udje:

Ivan (J.) Oballa (Obalo) , župn. v.p. (1891, 1893)

Jan. Juretič, župan, sod. spravn. (1890–92,1894)

Andrej Obala (Obola), ključar (1890–92)

Jan. (Iv.) Savli (Šavli, Saul), mizar (1890–)

posestniki (3): Št. Gorenšak (Gorenšak (1888, 1890–), Anton Gošnjak (Gošnjak) (1890–92, 1894, 1896) Val. Zorza (1890, 1892, 1894–)

Judita Medveš, gospa (1893)

brez navedbe poklica ali stanu (50): Val. Batistič (1891–93), Andrej Jereb (Jerep) (1891, 1893–), Štef. Juretič (1891), Štef. Juretič (1891), Jože Birtič (1892–93), Marija Birtič (1892–95, 1897), Anton Gošnjak (1891–92, 1894), Matija Koren (1891), Filip Marsev (1891, 1894), Ivan (Janez) Medveš (1891–94), Marija Medveš (1891–92, 1894), Val. Medveš (1891–96), Jak. Obola (1891–93), Jozefa Spehonja (1891), Jan. Jereb (1892), Marija Juretič (1892, 1894), Valentin Juretič (1892–95, 1898), And. Markič (1892), Jak. Medveš (1892–93), J. Rukavac (1892), Lucija (Lojza?) Zorza (1892–94), Matija Juretič (1893–94), Štefan Koren (1893), Al. Kukovac (1893–94), Ant. Kukovac (1893–94), Anton Marsev (1893–94), Al. Marsev (1893), Ant. Medveš (1893–94), Jozefa Medveš (1893–94), Judita Medveš (1893–94), Štef. Obala (1893), Alojz Zorza (1893), Jož. Zorza (1893–), Roza Birtič (1894, 1899–1900), Anton. Juretič, (1894), Jozefa Juretič (1894), Ter. Gorenšek (1894), Lojza Koren (1894), Lojza Kukovac (1894), Marija Macuola (1894), Antonija Marsev (1894), Mar. Marsev (1894), Terezija Marsev (1894), Amal. Medveš (1894), Lovr. Medveš (1894), Terez. Medveš (1894), Angel. Zorza (1894), Alojzija Medveš (1896), Št. Medveš (1896), Angela Medveš (1897, 1899)

Oblica

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1882		7	7
1883		6	6
1884		6	6
1885		7	7
1886		4	4
1887		4	4
1888		1	1
1889		8	8
1890		3	3
1891		3	3
1892		6	6
1893		8	8
1894		9	9
1895		7	7
1896		15	15
1897		10	10
1898		–	–

1899	7	7
1900	7	7
1882–1900		42

Poverjeniki (6):

Anton Trušnik, kaplan (1882–85), Miha Šalguj, posestnik (1886), Val. Kufol, kaplan (1887), Iv. Krstnik Kruder, kaplan (1889–91), Iv. Zdravljčič (Zdraulič), kaplan (1892–95), Ant. Domeniš (Domenis), kaplan (1896–97, 1899–)

Letni udje:

Štefan Hvalica, zidar (1882–87)

posestniki (9): Jožef Dugar (1882–97), Janez Florijančič (1882), Štefan Florijančič (1882–85, 1896), Miha Šalguj (1882–85), Štefan Hvalica (1889), Peter Krajnik (1889–90, 1897, 1899–), Ivan (J.) Predan (1889, 1893–94, 1899–), Iv. Borgu (1889, 1894), Ivan Saligoj (Šaligoj) (1889, 1891–97, 1899–)

Peter Krajnik, fant (1885–87)

Lucija Gorjup, kuharica, služkinja (1882–85)

brez navedbe poklica ali stanu (24): Ter. Predan (1892), Marj. Kanalec (1892), Roža Borgu (1892), Miha Bledič (1893), Marijana Bergu (Borgu) (1893, 1899–), Miha Florjančič (1893), Miha Predan (1893–94), Mar. Florjančič (1894), Andrej Hvalica (1894, 1896–97, 1899), Marija Pjerih (1894), Roža Predan (1894, 1896), Jože Dugar (1895–96), Al. Trušnjak (1895–97), Jož. Perdan (1895–97), Mar. Perdan (1895–97), Anton Dreščak (1896), Jože Dugar (1896), Jože Dugar (Dugaro) (1896, 1899–), Štef. Dugar (1896–97), Ivan Florjančič (1896–97), Roža Predan (1896), Mar. Borgič (1897), Alojzija Predan (1897), Marijana Borgu (1900)

Oborča

En letni ud leta 1887, 2 leta 1889, 3 v letih 1890–91, 4 leta 1892, 3 v letih 1894–95, skupaj 5 do leta 1900

Poverjenika:

Ant. Pauša, duhovnik (1892), Alojz Plavša (Plauša), kaplan (1893–94)

Letni udje:

Alojz Pavša, kaplan (1887, 1891–92)

brez navedbe poklica ali stanu (3): Jožef Pavša (1887, 1889–94), Evg. Pavša (1889–92), Pij (Pio) Pavša (1890, 1893–94)

Platišče

Štirje letni udje v letih 1883–1885, 6 leta 1886. 4 v letih 1887–1890, 3 v letih 1891–92, 4 leta 1893, 5 v letih 1894–95, 2 leta 1896, 3 leta 1897–98. 4 v letih 1899–1900, skupaj 9 do leta 1900

Poverjenika:

Peter Ker, duhovnik (1883–90), Jos. Pelico (Pelizzo), kaplan (1894–95, 1897–)

Letni udje:

bogoslovca: Alojz Krater (1886), Alojz Zlobe (1886)

Ivan Mihelica, obhodnik (1883–)

posestnika: Andrej Moderjano (Modrjano, Modrjanc) (1883–), Jože Kormons (1883–95), brez navedbe poklica ali stanu: Valentin Mihelica (1893), Valentin Sedula (1894–95)

Prosnid (Prosenik)

Po en letni ud v letih 1874–75, 5 v letih 1883–84, 4 leta 1885, 3 v letih 1886–87, 6 leta 1888, 3 leta 1889, 6 leta 1890, 4 leta 1891, po 1 v letih 1892–93, 2 leta 1894, 7 leta 1895, 4 leta 1896, po 2 v letih 1897–99, 3 leta 1900, skupaj 22 do leta 1900

Poverjenika:

Anton Pavša, duhovnik (1883–91), (1887 2 iztiska), Jan. Kruder, kaplan (1896–)

Letni udje:

Angelo Veviaqua (Bevil'acqua), duhovnik (1874–75), Iv. (Jan) Kruder, kaplan (1891–95)

Alojzij Pavša, bogoslovec (1883–84)

Družba Marijinih hčera (1900–)

posestnika: Ivan Miškorijski (1883–86, 1888), Matija Budulič (1885–89)

Marina Budala, šivilja (1883–85)

Jože Pavša, mladenič (1883–84)

brez navedbe poklica ali stanu (13): J. Filipič (1888), Alojzij Mokorič (Makorič) (1888–89, 1891), A. Budulič (1890), I. Černetič (1890), Len. Filipič (1890–91), Inocenc Miškorijski (1890), Bernard Miškorijski (1890–91), Anton Miškorijski (1894), Ana Mihelica (1895–1900), Jan. Miškorijski (1895–96), Mat. Šimic (1895), Jože Škur (1895), Jože Špelat (1895–96)

Rezija

Po en letni ud v letih 1874–76, 2 v letih 1881–82, po 1 v letih 1886–89, skupaj 4 do leta 1900

Letni udje:

Štefan Valente, duhovnik in učitelj (1874–76) Ivan Rukin, župnik (1881–82), Peter Černota, duhovnik (1881–82)

Ana Foladore, krčmarica (1886–89) (od 1889 Ana Foladore-Barbet)

Ronce (Ronac, Ronec)

Po en letni ud v letih 1886–87, 6 leta 1890, 10 leta 1891, po 8 v letih 1892–93, 4 leta 1894, 2 leta 1895, 1 leta 1896, 0 leta 1897, 1 leta 1898, 0 leta 1899 in 2 leta 1900, skupaj 21 do leta 1900

Poverjenik:

Jož. Kormons, kaplan (1890–93, 1898, 1900–)

Letni udje:

Jože Kormons, kaplan (1894–96)

Ivan Tuomac, cerkovnik (1894)

Miha Sirk (Sirak), posestnik (1886–87, 1891, 1894)

Marijana Berginjan, posestnica (1890, 1892–93)

brez navedbe poklica ali stanu (17): Jože Domenis (1890), Pet. Domenis (1890), Ivan Šturam (1890), Vinjuda Berginjan (1891), Alojzij Domenis (1891), Jožef Kukovac (1891), Ter. Marsev (1891–93), Mar. Medveš (1891–92), J. Sakič (1891), Jan. (Ivan) Sirak (1891–93), Anton Tonac (Tuomac) (1891–93), Valent Birtič (1892–93), Marijana (Morelac Mor-jelac) (1892–94), Ivan Pokovac (1893), Janez Mancini (1895), Val. Domeniš (1900–)

Srednje

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1882		5	5
1883		4	4
do			
1886		4	4
1887		8	8
1888		8	8
1889		7	7
1890		4	4
1891		5	5
1892		10	10
1893		5	5
1894		2	2
1895		12	12
1896		6	6
1897		4	4
1898		–	–
1899		–	–
1900		7	7
1882–1900			35

Poverjeniki (4):

Filip Simončič, cerkovnik (1882), Fr. Skavnik, kaplan (1883–88), Alojz Želobbe, kaplan (1889), Al. Blažutič, kaplan (1890–97) (1893 4 iztisi)

Letni udje:

Filip Simončič, cerkovnik (1883–90, 1892–94)

Jož. Durjavič, mizar, ključar (1886–90)

posestniki (8): Janez Tomažetič (1882–89, 1895), Anton Hvalica (1882), Jože Kržetič (1882), Janez Podstrenja (1882), Jože Hvalica (1887–89, 1895), Štefan Hvalica (1887–89, 1891 (?), 1895–97), Ant. Kržetič (Križetič) (1887–89, 1892), Štefan Hvalica (1888, 1891 (?))

fanta: Anton Hvalica, (1883–85), Peter Tomažetič, (1889–91)

brez navedbe poklica ali stanu (20): Janez Hvalica (1887), Matevž Černetič (1891, 1895–97, 1900–), Jože. Simončič (Šimončič) (1891, 1895–97), J. Blažutič (1892), Andr. Durjava (1892, 1900–), Miha Hvalica (1892), Ant. Jerončič (1892, 1895), Mat. Krizetič (1892), Andr. Močjunjak (Močivnjak) (1892, 1895), J. Predan (1892), Ter. Cernetič (1895–96), Anton Drekonja (1895), Ant. Hoščak (1895), Andrej Jurman (1895), Mar. Jurman (1896), Terezija Gorjup (1900–), Jak. Lovo (1900), Jak. Kuleto (1900), Peter Pinoža (1900), Valentin Pinoža (1900)

Svet Lenart (Sv. Lenart, Sv. Lenart na Beneškem)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1882		1	1
1883		3	3
1884		3	3

1885	3	3
1886	5	5
1887	4	4
1888	7	7
1889	12	12
1890	9	9
1891	9	9
1892	7	7
1893	10	10
1894	11	11
1895	11	11
1896	15	15
1897	19	19
1898	18	18
1899	18	18
1900	17	17
1882–1900		38

Poverjeniki (3):

Anton Bankič, župnik (1883–87), Peter Podreka, kaplan (1888), Fr. Skavnik, župnik (1889–)

Letni udje:

duhovniki (5): Anton Bankič, župnik (1882), Peter Podreka (Podreka), kaplan (1883–87, 1889–98), Val. Bledič, duhovnik (1889–91), Val. Pinoža, kaplan (1897–99), Jožef Durjava, kaplan (1898–1900)

Vinc. Predan, občinski tajnik (1888–89)

Alojz Hvalica, občin. obhodnik (1888–91, 1896–)

Peter Obid, mizar (1883–84)

posestniki (5): Jože Dornjak (Dornjak), (1885–87), Mohor Dornjak (Dornik), (1888–), Jarnej (Jernej) Terliker, (1889, 1897–), Jan. Barbarino (1888–91), Št. Pik (1889–91)

fantje, mladeniči (4): Jožef Rukin (1886), Alojz Podreka (1888–), Anton Dornjak (Dornik) (1889–97), Ivan Rukin (1889)

dekleti: Roža Skavnik (1886), Lucija Paravan, (1887–90)

brez navedbe poklica ali stana (19): Roža Gambužič (Gambožič) (1891–) Henr. Barbarino (1892, 1894–98), Filip Bevčar (Bevcer) (1893–95), Jožef Fon (1893–), Jožef Rukin (1893–), Peter Skavnik (1893–), Ivan Bledič (1896–98), Karla (Karola) Hvalica (1896–), Marija Komešič (1896–99), Emerencijana Regnonovo-Feletič (1896–98), Mar. Bledič (1897), Anton Predan (1897), Ant. Ciačič (Cačič) (1898–), Antonija Perdik (1898), Alojz Cjuk (Čuk) (1899–), Jak. Oviščak (1899–), Mar. Oviščak (1899), Jož. Simončič (1899–), Marija Tomazetič (1900–)

Špeter Slovenov (Sv. Peter Slovenov, Sv. Peter slovenski)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1866		2	2
1867		3	3

1870	9	9
1871	9	9
1872	10	10
1873	9	9
1874	11	11
1875	16	16
1876	13	13
1877	17	17
1878	14	14
1879	11	11
1880	12	12
1881	10	10
1882	11	11
1883	10	10
1884	10	10
1885	9	9
1886	4	4
1887	14	14
1888	8	8
1889	19	19
1890	3	3
1891	3	3
1892	3	3
1893	3	3
1894	3	3
1895	4	4
1896	5	5
1897	5	5
1898	4	4
1899	5	5
1900	4	4
1866–1900		61

Poverjeniki (4):

Miha Mucič (Mucič, Mučić, Mužič), župnik (1870–87), Jož. Jusič, kaplan (1888), Peter Podreka, kaplan (1889), Anton Gujon, župnik (1890–)

Letni udje:

kaplani (15): Jožef Jušič (Južič) (1866–67, 1870–85, 1887), Peter Podrieka (1866–67, 1870–88), Anton Pušini (Pusini) (1867, 1870–74), Ivan (Janez) Becia (Bečja, Becija) (1870–75, 1877–81), Jož. Bernik ml. (1870), Jožef Blankin (1870–74), Ivan (Janez) Klemenčič (1870–75), Evgenij (Evžen) Quarina (Kvarina) (1870–82, 1890–), Ivan (Janez) Domeniš (Domenis) (1871–78), Janez Pusini (1872–75), Tone (Anton) Podrieka (1874–75), Janez Mancini (1878), Jože Cormons (1880–81) Anton Tružnik (1889), Jak. Tropina (Tropana) (1897–)

bogoslovci: Janez Domenis (1875–77), Jože Gožnjak (1875)

Angelina Zujani (od 1879 Belida), učiteljica (1877–80, 1882)

Jože Zujani, župan (1885), obrtnik (1887), trgovec (1888)

Jan. Žuber, občinski zastopnik (1885)

Jože Rakar, cerkovnik, posestnik (1875–85, 1887–89)

Anton Puler, kamnosek (1887–89)

Ivan Šukaja, kovač (1889)

Lucija Gorjup, kuharica (1889)

Mar. Manfreda, krčmar (1889)

cerkvena ključarja, posestnika: Janez (Ivan) Gubana (Gabana) (1877–82, 1887), Janez Mancini (Manzini) (1876–77, 1879–86)

posestniki (14): Štefan Gorenščik (Gorenščak) (1874–76, 1878–87, 1889), Jože Domenis, (1875–77), Andrej Marsev (1875), Velantin Domenis (1876–77), Miha Sirak (1876–77), Tone Kjabatin (1878), Jože Klinjon (1882), Alojz Blankin (1883–85, 1887–89), Ant. Gožnjak (1883–84), Jože Zujani (Zujan) (1883–84, 1889), Ivan (Janez) Žuber (1883–84, 1887–89), Anton Becja (1887–89), Janez Mancini (1889), Anton Birtič (1889)

fantje (5): J. Sturam (1877), Jože Medveš (1877), Tone Markič (1877), Anton Kromac (1878), A. Urbančič (1889)

dekle (3): Roza Mancini, dekleta (1877–80, 1882), Mar. Mancini, dekleta (1889), Amal. Blažutič (1889),

gospodinja: Roza Gujon (1887–89), Roza Cenčič (1889)

Neža Stergar (Stargar), kuharica (1890–96, 1898–1900)

brez navedbe poklica ali stanu (6): Tone Plata (1887), Ivan Rakar (1887), Jože Butera (1895–96), Ant. Podreka (1896–), Jože Batajin (1897), Jož. Tomažetič (1899)

Topolovo (Topole)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1876		1	1
1882		3	3
1883		8	8
1884		8	8
1885		8	8
1886		16	16
1887		17	17
1888		13	13
1889		8	8
1890		2	2
1892		6	6
1893		19	19
1894		4	4
1895	1	2	3
1896	1	9	10
1897	1	7	8
1898	1	7	8
1899	1	3	4
1900	1	3	4
1876–1900			54

Poverjeniki (7) :

Peter Černota (Cernota), kaplan (1882–84), Val. Skok, posestnik (1885), Anton Trušnik, kaplan (1886–88), Al. Blažutič, kaplan (1889), Lucijan Križetič, duhovnik

(1892–93), Jak. Lovo, kaplan (1896–99), Andr. Čačič, kaplan (1900–)

Dosmrtni udje:

Ant. Trušnjak (Trušnik) (1895–)

Letni udje:

kaplana : Anton Prušnik (1876), Jožef Blažutič (1888)

krojača: Janez Gorjup (1882–88), Anton Faletič (1886)

trgovca: Janez Gorjup (1883–90), Andrej Bukovec (1886–87)

posestniki (8): Anton Bernik (1882–86), Anton Filipič (1883–88, 1893), Matevž Gorjup (1883–88), Miha Rukli (1886), Val. Skok (1886–88, 1893), Val. Bernik (Bernjak) (1887–88, 1892–98, 1900), Št. Rukli (1887–88), A. Bukovac (1888)

Antonija Cenčič, posestnica (1886–87)

Lucija Gorjup, služkinja (1886–88)

fantje (6): Aleks. Bukovac, (1883–84, 1893), Miha Rukelj (1883–85), Jan. Trušnik (1887–88), Anton Filipič, (1889), Štefan Rukli (1889, 1896–), V. Bernik (1890)

dekleta (7): Angela Trušnik (1885–88), Marija Faletič (Falatič) (1886–87, 1889, 1892–93, 1896), Katarina Rukli (1886–87), Antonija Skok (1886–89), Antonija Cenčič (1889), Marija Skok (1889), Julija Gorjup (1896)

brez navedbe poklica ali stanu (18): Ana Kundrič (1887–88), Ana Gorjup (1893), A. Gorjup (1893), Jožef Gorjup (1892–94), Štefan Gorjup (1892–93, 1896), Valentin Trušnjak (1892–1900), Anton Filipič (1893, 1897–98), Janez Filipič (1893), Andrej Rukli (1893), Anton Rukli (1893), Marija Rukli (1893), Miha Rukli (1893), Mohor Rukli (1893), Št. Trušnjak (1893–94), Ivan (Janez) Gorjup (1896–98), Jož. Kromec (1896), Antonija Rukli (1897–98), Jož. Cendol (1899)

Trčmun (Tarčmun)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1882		11	11
1883		19	19
1884		19	19
1885	1	17	18
1886	1	13	14
1887	1	12	13
1888	1	14	15
1889	1	16	17
1890	1	16	17
1891	1	12	13
1892	1	11	12
1893	1	11	12
1894	1	7	8
1895	1	7	8
1896	1	9	10
1897	1	9	10
1898	1	9	10
1899	1	2	3
1900	1	7	8
1882–1900			36

Poverjenik:

Valentin Domenis, duhovnik (1882–)

Dosmrtni udje:

Jožef Mašera, posestnik (1885–)

Letni udje:

Valentin Domeniš, kaplan (1875–76)

Ivan Trinko, bogoslovec (1882–85)

Ivan (Janez) Leban, cerkovnik (1882–89)

Blaž Franc, mizar, posestnik (1882–85, 1886, 1900–)

posestniki (16): Alojzij Loščak (1882–91), Val. Petričič (1882–85), Andrej Polavščak (Poljavšček) (1882–84, 1894–98, 1900–), Matija Trušnjak (1882), Štefan Trušnjak (1882), Šimon Cendau (Cendol) (1883–91, 1896–98, 1900–), Jožef Duš (1883–84, 1891, 1894–98), Štefan Duš (1883–86, 1889–93), Ivan (Janez) Polavšček (Polanšček) (1883–85), Miha Sirk (1883–85), Ivan Trinko (1883–85, 1890), Matija Velikac (1883–93), Miha Vogrič (1883–85, 1892–93), Janez Mašera (1885–91), Janez Martinič (1889), Štefan Trinko (1889–98, 1900–)

kmečke žene (3): Marija Jelina (1882), Roza Jelina (1882), Marijana Kudrič (1886–90)

fantje (4): Jožef Duš (1886–88), Iv. Trinko (1886–88), Janez (Ivan) Zaberščak (1887–1900), Blaž Franc (1888)

dekleta (4): Marija Jelina (1883–85, 1888–89), Marijana Kudrič (1883–85), Marija Mašera (1883–85, 1887–91, 1893–98, 1900–), Marijana Žlunder (1883–90, 1892–93)

brez navedbe poklica ali stanu (4): Kat. Petričič (1890), Jož. Šekel (Šekli) (1890–93, 1896–98), Ivana Duš (1892), Janez Šekli (1892–93)

Videm

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1886		5	5
1887		17	17
1888		14	14
1889		14	14
1890		4	4
1891		10	10
1892		7	7
1893		11	11
1894		13	13
1895		16	16
1896		15	15
1897		18	18
1898		21	21
1899		19	19
1900		13	13
1886–1900			50

Poverjenik:

Iv. Trinko, bogoslovec (1886–) (od 1887 profesor in katehet)

Letni udje:

duhovniki (3): dr. J. Pavlica (1889 2 iztiska), dr. Al. Pelizzo, profesor cerkv. prava,

vicerektor semenišča (1893–), Jos. Jušič, ekonom (1899)

bogoslovci (24): Anton Bankič (1886–88), Andr. Florijančič (1886–87), Alojz Hobbe (1886), Anton Vižentini (1886–89), Bogoslovci in dijaki v nadškof. semenišču (1886), Lucijan Križetič (1887–91), Vinc. Perdih (1887–89), Ant. Trušnik (1887–89), Ivan Zdravlič (1887–91), Jož. Venturini (1889, 1891), Miha Zabreščak (1893–97), Ant. Domeniš (1894–97), Ant. Klemenčič (1895–98), And. Čjačič (Čačič) (1896–99), Jožef Jušič (1896–99), Iv. Petričič (1896–99), Natan. Zufferli (Cuferli) (1897–1900), Evgen Dobroló (1897–1900), Iv. Šinik (1897–98), Iv. Zlobe (1897), Ant. Gujon (1898), Iv. Gujon (1899–), Iv. Šturam (1899–1900), Nat. Monkar (1900–)

dijaki semenišča (27): Ant. Klemenčič (1887–88, 1891–94), Pij Kručil (1887–88, 1894), Ant. Tomažetič (1887–89), Miha Zaberščak (1887–89, 1891–92), And. Čjačič (Čjačič, Čačič) (1888–89, 1893–95), Jož. Durjava (1888–89, 1891–93), Evgen Dobroló (1889–96), Srečko Praprotnik (1889), Natan. Zufferli (Cuferli) (1889, 1891–96), Iv. Petričič (1891, 1895), Jož. Venturini (1892), Ant. Medveš (1893–95), Ivan Obid (1893–1900), Ivan Šturam (1893–98), Jožef Jušič (1894–95), Pavel Kručil (1895–97, 1899), Iv. Gujon (1895–97), Natal Monkero (Monchero, Monkar) (1895–99), Avg. Blažutič (1896–97), Jož. Domeniš (Domenis) (1896–), Ugon Komarin (1897–98), Ambr. Gujon (1898–), Jožef Saligoj (1898–1900), Peter Sitar (1898), Al. Šimonič (Simončič) (1898–1900), Jožef Škur (1898–), Aleks. Tomažetič (1898–)

brez navedbe poklica ali stanu (5): Al. Blažutič (1887), Ivan Kodermac (1887), Ivan Kruder (1887), Evgen Pavša (1887–88), Al. Zlobe (1887)

Berca (Brce, Brca)

Štefan Zakrajšek (Zabrščak), posestnik (1886–87)

Brezje

Januarij Lorio, duhovnik (1885–88), Anton Trušnik, duhovnik (1889 2 iztisa), Al. Žlobe, kaplan (1894)

Cavazzo (Karnija)

Al. Žlobe, vikar (1895–96)

Čela (Čigla)

Jan Guzula (1894–97), Ant. Guzula (1896), Mar. Klinjon (1896), Avgusta Klinjon (1897)

Čedad

Jože Straculin, župnik (1882–89) (dosmrtni)

Črneja

Alojzij Pikonja, posestnik (1888)

Fojda

Jože Kavčič, duhovnik (1885–86)

Grljan (Galijan)

Iv. (Jan.) Trušnik, župnik (1892–), (od 1897 kanonik), Pet. Domeniš (1898–)

Gorenja vas

Anton Hvala (1896)

Hlasta

Jožef Fon, posestnik (1889–1892)

Kras

Ant. Pater (1895), Marija Špekonja (1895)

Lesa (Lese, Liesa)

Štefan Čiabej (Čiabaj), kaplan (1875–76)

Medveži (?) (Mediuza (?))

V. Pedrih, duhovnik (dosmrtni) (1895)

Petjah

Jožef Jula (1900–)

Podcerkev

Jož. Vicuti, duhovnik (1892–), Ant. Beligoj (1897–)

Podutana (?)

Anton Trušnak, kaplan (1875)

Ponte di Pieris

Iv. Klun, mitničar (1889)

Podvrata (Potrata (?))

And. Florjančič, duhovnik (1891)

Prlešnje (?)

Jan. Dreščak, kaplan (1895–96)

Sarženta (Serženta)

Marijana Štruco (1897), Jože Tomažetič (1897–98, 1900–)

Sovodnje

Roža Birtič (1898), Antonija Loščak (1898), Mih. Matelič (1898)

Skorša (?)

Franc Faiduti, kurat (1874), Jože Kosareti, obč.odbornik (1874)

Subid

Jožef Vecuti, duhovnik (1886–88), Januarij Lorio, duhovnik (1889–)

Štolbank (Sv. Volbenk, Sv. Štolbank)

Janez (Ivan) Mancini (Manzini), kaplan (1882–84, 1891), Ant. Bernik (1891), Ant. Gerbič (1891), Ant. Znodar (1891)

Štupica

Jan Juretič (1894)

Tarčet (Tarčent, Terceta)

Anton Bankič, bogoslovec (1885–87), Ant. Birtič (1900), Ter. Klinjon (1900)

Tarpeč

Štef. Domeniš, duhovnik (1898–)

Tipana (Tojpana)

Jožef Vicuti, duhovnik (1890–91)

Zajci (Zajac)

Jan. Čendov, posestnik (1894)

Zavrh

Jožef Pinoza (1889–91), Jakob Kulet (Kuleto) (1890–91, 1896–97), Natalis Negro (1897), Val. Pinoza (1897)

Videmska nadškofija

Družba sv. Mohorja v celoti

Leto	Posto- janke	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1866	2		3	3	199	3.781	3.980
1867	3		4	4	243	6.843	7.086
1868	–		–	–	284	10.174	10.458
1869				17	329	13.337	13.666
1870	1		9	9	323	15.842	16.165
1871	1		9	9	368	17.027	17.395
1872	1		10	10	397	18.528	18.925
1873	1		9	9	438	21.454	21.892
1874	5	1	18	19	449	23.631	24.080
1875	8	1	22	23	467	25.869	26.336
1876	8	1	20	21	479	26.336	26.815
1877	1		17	17	485	25.378	25.863
1878	1		14	14	485	23.927	24.412
1879	1		11	11	499	24.834	25.333
1880	1		12	12	505	24.925	25.430
1881	2		12	12	517	24.567	25.084
1882	12	2	57	59	527	23.947	24.474
1883	15	2	83	85	512	27.848	28.390
1884	15	2	83	85	557	27.945	28.502
1885	17	3	87	90	568	29.022	29.590
1886	21	3	106	109	585	31.102	31.687
1887	20	3	131	134	605	34.405	35.010
1888	24	3	117	120	630	40.922	41.552
1889	24	3	146	149	658	45.384	46.042
1890	26	2	138	140	680	47.404	48.084

1891	25	3	147	150	775	51.052	51.827
1892	29	3	165	168	837	56.866	57.703
1893	26	3	184	187	915	56.483	57.398
1894	38	3	199	202	984	64.968	65.952
1895	34	6	161	167	1.057	71.040	72.097
1896	35	6	203	209	1.132	74.095	75.227
1897	29	5	194	199	1.168	70.372	71.540
1898	28	4	160	164	1.232	75.899	77.131
1899	28	5	192	197	1.309	76.794	78.103
1900	34	5	189	194	1.362	77.234	78.596

Do leta 1900 sem v zgornjih tabelah s seštevanjem udov v predstavljenih 61 mohorjanskih postojankah v videmski nadškofiji zabeležil skupno okoli 800 mohorjanov. Ob natančni analizi je omenjena številka za okoli 50 mohorjanov nižja, saj so bili nekateri v obravnavanem obdobju vključeni v dve, tri ali celo več različnih podružnic. K tej številki najbolj prispevajo duhovniki, ki so se vanje vključevali tako, kot so jih predstavljali. Z zgolj mehaničnim seštevanjem pridemo tako do okroglo 100 mohorjanov – duhovnikov v videmski škofiji, z natančno analizo njihovih poklicnih poti pa do realne številke 65. Okoli deset duhovnikov zasledimo že prej kot dijake in nato še bogoslovce v Vidmu in še kje. Selilo se je tudi nekaj kuharic oziroma služkinj, tako Neža Stergar (Stargar) med Špetrom Slovenov, Briščem in Dreko ter Lucija Gorjup med Briščem, Oblico, Špetrom Slovenov in Topolovim. V nekaj drugih primerih pa verjetno ni šlo za poklicne selitve, pač pa se je del mohorjanov iz posameznega kraja vključil v na novo nastalo mohorjansko postojanko kje v sosesčini, včasih pa celo vrnil v prvotno. Tako zasledimo nekaj mohorjanov, ki so se iz Špetra Slovenov po vrsti preselili v Demenžo, Ronce, Brišco, Bjačo, drugih nekaj pa iz Sv. Lenarta v Kravar in nato nazaj. Pri Špetru Slovenov je sploh prišlo do velike selitve udov, saj je očitno iz močne prvotne postojanke nastalo kar nekaj novih. Le tako lahko pojasnimo velik padec mohorjanov v tem kraju leta 1890 ob bistveno nespremenjenem skupnem številu mohorjanov v videmski nadškofiji.

Analiza poklicne oziroma stanovske sestave mohorjanov v videmski nadškofiji nam ob upoštevanju zgoraj omenjenih težav kaže, da sodi velika večina med njimi v kategorijo, ki je v koledarjih Družbe sv. Mohorja ni, sam pa sem jo poimenoval »brez navedbe poklica ali stanu«. Takih mohorjanov je okoli 360. Poleg njih je še do 130 posestnikov kmetov, med njimi tudi manj kot deset posestnic, že omenjenih 65 duhovnikov, med njimi tudi eden z dvojnimi poklicem duhovnik učitelj, do 10 kmečkih žena oziroma gospodinj, 35 fantov oz. mladeničev in 23 deklet. Pri slednjih dveh kategorijah je težko ugotoviti, kdaj spremenijo stan in postanejo posestniki oziroma kmečke žene. V množici mohorjanov »brez navedbe poklica in stanu« gre nedvomno skoraj v celoti za pripadnike osnovnih štirih zgoraj navedenih stanov – posestnikov, kmečkih žena, fantov (mladeničev) in deklet, nejasna je pač le njihova razdelitev. Poleg omenjenih petih kategorij, ki so tako v videmski nadškofiji kot tudi v vseslovenskem merilu pomenile ogromno večino vseh mohorjanov, naletimo še na dve, ki se v tem času, kot smo že omenili, v veliki meri prepletata in sta kasneje delno vključeni v duhovniško. Gre za dijake (30) in bogoslovce (28). Mohorjanov cerkvenikov je do leta 1900 10. Med ostalimi poklicnimi kategorijami pa v videmski nadškofiji pa nobena ne preseže številke 10. Tako zabeležimo do leta 1900 8 krčmarjev oz. krčmaric, 6 mizarjev, od katerih je eden hkrati naveden še kot kmet, drugi pa kot cerkveni ključar, 5 učiteljev oz. učiteljic, 5 trgovcev, 5 kuharic oziroma služkinj, 4

krojače, 3 zidarje, 2 kamnoseka in po 1 mitničar, »modroslovec« in šivilja. Kot posebna kategorija so označeni tudi cerkveni ključarji, ki jih je poleg omenjenih dveh še 8, dva od teh sta hkrati tudi posestnika, župani, ki jih je 5, kakšen med njimi je dodatno tudi posestnik, gospe (2) in po en občinski odbornik, občinski tajnik in »občinski obhodnik«. Poleg posameznikov naletimo tudi na dva »kolektivna člana« – bogoslovce in dijake v nadškofijskem semenišču v Vidmu v letu 1886 in na redovnice Družbe Marijinih sester v Mažerolah in Čeneboli ob koncu našega pregleda.

Kot sem že omenil, nameravam delovanje Družbe sv. Mohorja v videmski nadškofiji v letih 1901–14 predstaviti v posebni raziskavi. Mejna letnica 1914 je rezultat dejstva, da po tem datumu med prvo svetovno vojno Družba sv. Mohorja v videmski pokrajini ni mogla delovati. V to raziskavo bom vključil tudi obsežnejšo analizo delovanja Družbe v videmski nadškofiji v celotnem obdobju do 1. svetovne vojne, ob njej pa tudi predstavitev njenih najodličnejših udov na čelu z Ivanom Trinkom – Zamejskim in Petrom Podreko. Slednji je, kot je zapisal Simon Rutar, začel razširjati Novice, Danico in Mohorjeve knjige med Slovenci.⁷

Za zaključek prvega dela pregleda tako navedimo le nekaj ugotovitev oziroma dopolnil že objavljenih dejstev.

Kot vidimo iz sklepane tabele, letno število udov Družbe sv. Mohorja v obravnavanem obdobju ni preseгло številke 209, ki jo je doseglo leta 1896. Vodstvo Družbe, ki si je tako za Beneške Slovence in Rezijane kot tudi za Prekmurske in Porabske Slovence zelo optimistično zastavilo najprej po 500 ali 600 udov, »če bi od 100 prebivalcev pridobili le dva«,⁸ je čez dve leti razočarano priznalo, da so upali, da se družba v somboteljski škofiji in videmski nadškofiji povzpne vsaj do 1200 družbenikov po istem kriteriju dveh udov na sto prebivalcev, »iz tega pa očitno ne bo nič in ondi namesto žvotarjenja ne bo življenja.«⁹

Vzrokov za tako stanje je bilo več: prvi nedvomno izrazito sovražno stališče italijanskih oblasti do »panslavistične« Družbe sv. Mohorja in z njim povezan neizogiben pritisk na vse, ki so te knjige širili ali jih prejeli. Stanje je bilo zelo podobno tistemu v Prekmurju in Porabju v istem času. Podobno kot tam tudi tu zasledimo, da so bili poverjeniki Družbe ob častni izjemi treh cerkvenikov, dveh posestnikov in enega učitelja zgolj duhovniki, skupaj 55 do leta 1900. Čeprav so bili slovenski duhovniki pospeševalci Družbe sv. Mohorja, pa Ivan Trinko zelo samokritično ugotavlja, da se mu zdi, da naj bi bil prvi vzrok relativno majhnega števila mohorjanov v Beneški Sloveniji »pomanjkanje zadostnega pojasnila in priporočila ali agitiranja za Družbo od strani duhovščine«, ostali vzroki pa pomanjkljivo razumevanje knjižne slovenščine, nasprotovanje vladne strani, h kateremu jo priganja lokalna šolska oblast in pa »z zlim duhom navdano časnikarstvo«, ki uporablja vsa, tudi najpodlejša sredstva, da naščuva italijansko javnost in vlado »zoper mirne Beneške Slovence in zoper Družbo sv. Mohorja, ki baje širi med njimi svoje 'panslavistične ideale'«. Trinko dalje navaja, da so »napadli slavno Družbo celo v državnem zboru v Rimu«, v »povsem neupravičeni in nazadnjaški vojni« zoper njo pa se je posebno odlikoval poslanec čedadsko-špeterskega volilnega okraja »žid Morpugo«.¹⁰ Za Rezijo pa Trinko navaja, da »obče razširjena

⁷ S. (Simon) Rutar, Beneška Slovenija, Prirodnoznanstveni in zgodovinski opis.– Matica Slovenska, Ljubljana 1899, str. 175.

⁸ KDM za 1889, str. 101.

⁹ KMD za 1891, str. 118.

¹⁰ Ivan Trinko, Beneška Slovenija, Hajdimo v Rezijo.–Družba sv. Mohorja, Celje 1980, str. 45–46

'Družba sv. Mohorja' med tamkajšnjim prebivalstvom nima udov,¹¹ kar pa povsem ne drži, saj so v seznamih v koledarjih Družbe v kraju Rezija do leta 1900 navedeni štirje. O Družbi sv. Mohorja v Beneški Sloveniji do leta 1918 piše tudi Karel Šiškovič,¹² ki poudarja podobne italijanske politične ovire njenega širjenja kot Trinko. Za nekaj let navaja tudi število mohorjanov v Beneški Sloveniji, in to brez navedbe vira, razprava ima na koncu zgolj pregled uporabljene literature. Številke so precej različne od tistih, ki jih najdemo v omenjenih seznamih v koledarjih, in so navedene v pričujoči predstaviti. Tako navaja za leto 1882 112 članov, sezname mohorjanov pa 59, 1891 139 (sezname 150), 1893 168 (sezname 187), 1894 181 (sezname 202) in 1895 198 (sezname 167). Do podobne razlike prihaja tudi pri podatkih za leta po 1900, tako za leta 1904 (Šiškovič 139, sezname 238) 1905 (Šiškovič 202, sezname 230) 1909 (Šiškovič 219, sezname 239) in 1910 (Šiškovič 353, sezname 336).¹³ O razvoju Družbe sv. Mohorja v videmski pokrajini v obdobju po letu 1900 bo, kot že rečeno, govor v drugem delu tega pregleda. Seznane mohorjanov v Družbinih koledarjih visoko ceni Ludvik Zorzut,¹⁴ ki pa jih sam v svojem prispevku uporabi zelo bežno, ko zgolj z osmimi številkami povzame število mohorjanov v videmski nadškofiji »pred prvo svetovno vojno«. Iz navedene skupne številke udov 251 razberemo, da gre za leto 1911.

Italijansko uradno poročilo navaja za leta 1883 36.564 Beneških Slovencev in Režijanov, Ivan Trinko je bil mnenja, da jih je bilo leta okoli 40.000. V primerjavi s tem približna številka 750 mohorjanov, do katere smo prišli v tej razpravi, res zgleda precej neznatna in nepomembna. S seštevanjem po posameznih krajih pa dobimo precej višjo skupno številko 2.998 mohorjanskih »knjižnih darov«, ki jih je v prikazanem obdobju 1866–1900 sestavljalo z zelo redkimi izjemami praviloma šest knjig. Preprosto množenje nam pove, da je tako prišlo v tem času med naše od velike večine matičnega naroda z državno mejo odrezane in raznarodovalnemu nasilju izpostavljene rojake najmanj 17.900 knjig. Te niso bile zgolj nabožne, ampak so pokrivalo precej različnih področij: od leposlovja do poljudne znanosti. Rojakom v videmski nadškofiji so bile tako dragocena opora v njihovem neenakopravnem boju za ohranjanje in poživljanje njihove slovenske narodne zavesti.

Summary

St. Mohor's Association Members in the Udine Archdiocese Prior to 1900

Družba sv. Mohorja, a publishing company which supported national awareness, education and cultural progress among Slovenes on the basis of Christian principles, was equally active among the Slovenes living in Slavia Veneta and Resia in the Udine archdiocese. Based on the roster of St. Mohor's Association (Družba sv. Mohorja) listed in the association's calendars the author gives a complete survey of all its members in the Udine archdiocese prior to 1900. In the form of charts and lists he illustrates the membership in 61 localities, year by year. Members are listed by name, surname and years of active participation in the association during which each member also obtained the association's regular yearly "book gift." Of 750 members in this archdiocese most of them lived in Dreka/Drenchia (63), Špeter Slovenov/S. Pietro al Natisone (61), Mrsin/Mersino (60), Topolovo/Topolo (54), Videm/Udine (50), Oblica/Oblizza (42), Grmek/Grimazzo (41),

¹¹ Prav tam, str. 93.

¹² Karel Šiškovič, Beneška Slovenija 1866–1918.– Zgodovinski časopis, Ljubljana, 33/1979, št. 2, str. 275.

¹³ Prav tam.

¹⁴ Ludvik Zorzut, Sv. Mohor jim je kazal pot.– KMD za 1973, str. 79–80.

Svet Lenart/S. Leonardo (38), Trčmun/Tercimonte (36), Srednje/Stregna (35) and Kodermaci/Codromaz (31). Professions or social class of most members are not listed, but it was possible to establish them for at least some of the members. Four farming categories prevailed: land-owners, farming women, young men or girls working on farms. These were followed by priests (65), seminarists and Catholic high school students; there are few other professions. In comparison with the entire Slovene population in the Udine archdiocese which numbered about 40.000 people at the end of the 19th century the proportion of the Družba sv. Mohorja members was relatively small. Their "book gifts", however, numbering around 17.900 books, were quite significant. These books were distributed among Slovenes who, separated from their parent country with the state border, were exposed to the pressures of denationalization. The books were not solely religious, but covered a wide range of topics from literature to popular science, therefore presenting an invaluable support in their unequal struggle for the preservation of their national identity.